

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Kriminalomsorgsdirektoratet
Dokumentsenter - Postboks 694
4302 SANDNES

Deres ref.

Vår ref.
22/3765 - JFR

Dato
28.08.2023

Supplerende tildelingsbrev nr. 3 2023 Oppdrag om tverrsektorielt samarbeid knyttet til straffegjennomføring for aldersgruppen 18–24 år

Det vises til tildelingsbrev til kriminalomsorgen for 2023, datert 21. desember 2022 og supplerende tildelingsbrev nr. 1 og 2 for 2023. Supplerende tildelingsbrev nr. 3 gjelder oppdrag knyttet til det tverrsektorielle samarbeidet og sektorenes deltakelse i gjennomføringen av straff for aldersgruppen 18–24 år. Dette oppdraget er et ledd i arbeidet med barne- og ungdomskriminalitet i kjernegruppe for utsatte barn og unge. Det er etablert et samarbeid med Arbeids- og velferdsdirektoratet, Helsedirektoratet, Utdanningsdirektoratet og Husbanken for å bidra til at innsatte i fengsel mottar tjenester i henhold til sektorlovverk, basert på kunnskap om målgruppens behov og rettigheter. Riksrevisjonens undersøkelse av helse-, utdannings- og velferdstilbudet i fengsel er et viktig kunnskapsgrunnlag i dette samarbeidet.

Aldersgruppen 15–24 år er klart overrepresentert i kriminalstatistikken og andelen med tilbakefall er høyere enn ellers i befolkningen. Mange unge som gjennomfører straff har store og sammensatte utfordringer knyttet til rus, volds- og aggresjonsatferd, lærevansker, svake skoleprestasjoner og manglende gjennomføring av videregående opplæring og generelt vanskelige levekår. Dette krever et tverrsektorielt tjenestetilbud og god koordinering under og etter straffegjennomføring.

Personer under 18 år som blir idømt fengselsstraff, soner som hovedregel ved en av de to ungdomsenhetene. Når ungdom i ungdomsenhetene fyller 18 år, vil de som hovedregel overføres til ordinære fengsler der oppfølgingen ikke er like tett og tilbudet ikke i like stor grad er tilpasset aldersgruppens behov. Ungdommene kan oppleve det som en stor overgang og det er risiko for at gode tilbakeførings- og rehabiliteringsløp opphører og at den positive utviklingen stopper opp. I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil utvide og styrke ungdomsenhetene og bedre overgangen til ordinære fengsler etter fylte 18 år.

Det er etablert tverrfaglige ungdomsteam ved flere fengsler for å gi aldersgruppen 18–24 år en forsterket oppfølging. Teamene består av ansatte med fengselsbetjent- og sosialfaglig utdanning. I tillegg er kvaliteten i oppfølgingen avhengig av et tverrsektorielt samarbeid og tjenestetilbudet lokalt. Det kan være utfordrende at det ikke avsettes ressurser til tverrsektorielt samarbeid, eller tilstrekkelig ressurser i velferdstjenestene. Det er også ulikt fra kommune til kommune hva de kan tilby barn og unge under og etter straffegjennomføring, som for eksempel bolig og forsterket oppfølging. Mindre kommuner kan ha problemer med å etablere slike tiltak. Det kan også oppstå uklarheter om hvem som har det overordnede ansvaret for å følge opp unge over 18 år.

Justis- og beredskapsdepartementet, arbeids- og inkluderingsdepartementet, barne- og familiedepartementet, helse- og omsorgsdepartementet og kunnskapsdepartementet ber på denne bakgrunn Kriminalomsorgsdirektoratet, Arbeids- og velferdsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Helsedirektoratet, Politidirektoratet og Utdanningsdirektoratet om å utrede hvilke hindringer og muligheter som finnes for tverrsektorielt samarbeid, for aldersgruppen 18–24 år, samt velferdstjenestenes deltakelse før, under og etter straffegjennomføring..

Utredningen skal se hen til foreliggende kunnskap om tverrsektorielt samarbeid. Direktoratene skal med bakgrunn i sin utredning foreslå tiltak for at unge i alderen 18–24 år som gjennomfører straff i fengsel og i samfunn får nødvendig hjelp og tjenester. Unge må involveres i arbeidet på egnet måte. Både forslag til endringer i lovverk eller andre tiltak som kan føre til bedre praksis skal vurderes. Økonomiske og administrative konsekvenser av tiltakene skal vurderes. Det skal også gjøres en prioritering mellom de foreslåtte tiltakene. KDI leder arbeidet. Oppdraget må løses innenfor virksomhetens økonomiske rammer.

Frist for utredningen er 1. mai 2025.

Med hilsen

Håvard Bekkelund
ekspedisjonssjef

Hanne Jule
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Kopi til
Riksrevisjonen

Adresseliste
Kriminalomsorgsdirektoratet